POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

POSAMEZNA ŠTEVILKA 1.25 DIN

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTKIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 31 • Maribor, torek, 18. marca 1941 • Leto XVI

Nedvoumne besede o zadržanju Jugoslavije

Beograjska »Politika« je priobčila članek, ki se peča z zadržanjem Jugoslavije v bodočnosti. V članku čitamo:

»Odkar se je začelo obračunavanje med velesilami, je sprejela naša država načelo stroge nevtralnosti. Oba vojskujoča se tabora sta že večkrat prikazala to našo nevtralnost kot idealen primer mednarodne zavesti in čustva do narodne skupnosti. Toda naš mir, katerega hočemo ohraniti, ni zgolj želja brez stvarne podlage, brez odločnosti, da se brani in ohrani, če bi bil ogrožen. Zaradi tega naša nevtralnost ne sme biti nepripravljena za obrambo pred vsakim morebitnim poskusom, pa naj bi prišel s katerekoli strani. Naš narod tudi v bodoče ne bo podlegel prav nikakim obljubam, mamilom ali pritisku, ki bi ga ponižal pred samim seboj, ker ve in zna ceniti in bo vedno znal braniti svojo svobodo in neodvisnost, če bo to potrebno, kljub temu, da je odločen živeti v miru in delu za sebe in svoje bližnje.«

—

Te besede najbrž ne izražajo samo misel pisca tega članka, zato je njih jasnost in odločnost treba pozdraviti, ker pomenijo odgovor na naslov vseh tistih, ki so v poslednjem času raznašali najbolj neverjetne govorice o bližnjih dogodkih v zvezi z našo državo.

Vojna do zmage

Roosevelt je govoril v Washingtonu, Hitler pa v Berlinu

(Ass. Pres.) Dne 16. marca je govoril v Washingtonu predsednik Zedinjenih držav Roosevelt o stališču Zedinjenih držav v sedanji vojni, rekel je:

»V začetku te svetovne vojne so bili mnogi mnenja, da hoče Amerika ohraniti mir za vsako ceno. Toda danes ne sme v Evropi in Aziji nihče dvomiti, da je Amerika trdno odločena zaščititi demokracijo. Danes ustvarja Amerika novo svetovno zgodovino. Demokracija je na delu, da odstrani enkrat za vselej nevarnost, ki ji preti. Nasprotniki ne streme samo za spremembo mej in zavojevanjem kolonij, ampak tudi za uničenjem vladnih sistemov, ki so osnovani na načelu svobode. Toda človeštvo ne bo nikdar trpelo sistema, ki je zgrajen na suženjstvu.

Zato so sklenili uničiti demokracijo. L. 1939 in deloma 1940 je šlo to po načrtu, dokler se ni razbilo na sijajnem odporu Anglije. Sovražniki demokracije so računali, da se demokracije ne bodo branile. Sedaj p so spoznali, da ostane demokracija demokracija, a da kljub temu lahko dvigne svoj glas ter se v obrambo svoje svobode uspešno oboroži. Znan je soglasen sklep 130 milijonov Američanov. Ta sklep pomeni, da je zaman vsak poskus pridobiti nas za kakšno politiko popuščanja do nasprotnikov demokracije. Vse kar pre moremo in lahko pogrešamo bomo poslali čez morje. Naša skupnost ni po sili ustvarjena, niti z grožnjami ali z lažjo zlepljena.

Pred enim letom smo začeli graditi na stotine novih tovarn, poldrugi milijon mož imamo pod orožjem. Sedem milijard dolarjev je odobrenih za povečanje naše proizvodnje in tudi za sredstva, da vse vrste vojnih potrebščin in hrane spravimo čez morje. Zakon sem podpisal 11. t. m., danes je že velika množica vojnih potrebščin na poti.

Brzina naše proizvodnje narašča. Plamen demokracije mora goreti, ker to hoče ne en mož, ampak 130 milijonov ljudi in ogromni milijoni v Angliji ter njenih dominijonih. Toda ni dovolj, da čistimo tulec svetiljke, nego je napočil čas, da dolivamo tudi goriva.

Pred par tedni sem govoril o štirih načelih svobode: dve sta svoboda vere in svoboda govora. Toda svoboden narod mora biti svoboden brez strahu in bede. Če bi zapravili to svobodo, bi pretekla stoletja, predno bi zopet zadihali. Pojm svobode je popolnoma različen od pojma pokorščine. Pokorščina se lahko doseže tako, da vlada narodu prikriva resnico. Zvestoba pa izvira iz duhovne svobode in gleda resnici v obraz ter spoštuje svete človečanske ideale ter brez pritiska in nasilja podpira svobodno izvoljeno vlado. Zvestoba se ne da kupiti, dolar sam te vojne ne bo dobil. Za zmago dela danes poldrug milijon ameriških državljanov. Duh naše vojske in mornarice odgovarja našim tradicijam. Od našega dela in dela milijonov onstran oceana zavisi praktična pomoč tudi vsem onim narodom, ki so pod začasno okupacijo in komaj čakajo, da udarijo nazaj. Zato smo sklenili takojšnjo in neomejeno pomoč Angliji, Grčiji, Kitajski in vsem vladam onih narodov, ki so začasno pod zasedbo.

Angleški narod je danes po borbenosti svojega duha močnejši nego je bil kdajkoli. Prvači mu sijajen mož Winston Churchill. Toda niso njegove besede, ki vzpodbujajo borbeni duh naroda, narod je, ki se zaveda, da je bolje umreti kot živeti nesvoboden.

Angleški narod in njegov grški zaveznik potrebujeta ladje, letala, živila, tanke, topove in vse vrste orožja. Amerika jima bo dala, kar rabita. Tudi Kitajska je prosila za pomoč in jo bo dobila.

Ko bodo diktature razpadle — ne rečem »če bodo«, — ampak bodo, — bo naša država še nadalje zastavila vse svoje sile za obnovo sveta in blaginjo vsega človeštva.

Nikdar ni bilo naroda, ki bi bil pozvan, da gospodari drugim narodom na svetu. Vsak narod, najsi bo še tako majhen, ima naravno pravico do narodnega razvoja in neodvisnosti.

Ameriški narod še nikdar ni bil postavljen pred naloge, ki bi bila vredna večjih žrtev, kot je obramba in ohranitev demokracije.

Nobena sila nas ne bo zlomila

(DNB.) Dne 16. marca je govoril Hitler na proslavi žrtev spomina iz svetovne vojne.

Nemški narod se dvignjene glave spominja onih, ki so žrtvovali svoje življenje za nemški narod.

Kakor Nemčija ni hotela svetovne vojne, tudi ni hotela sedanje, ampak so jo ji vsilili drugi, ki hočejo uničenje Nemčije. Začeli so to vojno ob istočasnem podcenjevanju nemške in precenjevanju svoje lastne moči, misleč, da jim bo tokrat uspelo uničiti nemški narod. Churchill je že l. 1936 rekel, da postaja Nemčija premočna in da jo je treba uničiti z novo vojno, ki sta jo pogani od plutokracije in mednarodnega žida začeli Anglija in Francija, podžidovstva, ki stoji za demokracijo. Tihujskači so izigrali Poljsko kot zadnji povod vojne. Skrbno pripravljeni načrti najmodernejša oborožitev, sposobno vodstvo in strokovno znanje, je napovedalo najslavnejše zmage Nemčije. Še predno je naša vojska prav nastopila, je odločitev že padla. V par urah je bil uničen poskus, napasti Nemčijo z boka. 10. aprila 1939 je ta nevarnost minula. Nato se je lahko začela borba na zapadu, ki je bila končana devet mesecev pozneje. Zlom angleško-francoske fronte bo zabeležen v zgodovini kot leto odločitve. Če bi bila Nemčija l. 1918 dosegla samo en del takih uspehov, bi bila zmagala že v svetovni vojni.

Danes je nemška oborožena sila pripravljena v vsem svetovnem prostoru, da konča vse, kar je bilo leta 1940 započeto. Zato stopamo še z večjo pravico pred junake preteklosti, da se jim poklonimo. Danes lahko slavimo žrtve svetovne vojne dvignjenih src. Pri tem pa ne podcenjujemo duševne sile, ki sta jo nemški narod in njegova vojska črpala iz zgleda naših prednikov. Niso zaman padli v svetovni vojni. Baš to je dalo nemškemu narodu moč, da je dosegel tako silne uspehe. Danes so Nemci zopet v boju v zraku, na morju in na kopnem, da izsilijo mir, ki bo za nemški narod pravičnejši in bolji od versajskega diktata.

Spominjamo se danes tudi italijanskih vojakov, ki se junaško bore za iste cilje. Z nami se ne bore samo možje na frontah, ampak tudi žene.

Nemši narod se bori zaradi tega, ker mu je bila vojna vsiljena. Anglija je začela vojno tudi proti civilnemu prebivalstvu, z blokado, z vojno gladu proti ženam in otrokom. Toda Anglija bo v obeh teh vojnah poražena. Churchill ne bo uničil Nemčije, ampak Anglijo. Čez zimo se je vojna omejila na bojevanje na kopnem, toda sedaj se bo vojna nadaljevala na kopnem, na morju in v tudi v zraku.

Današnje spominske svečanosti ne bi mogli lepše zaključiti, kakor z obnovo zaobljube, da bomo vsiljeno borbo spremenili v dokončno in najslavnejšo nemško zmago. Finančni plutokrati so hoteli to vojno in zato bo ta vojna njihov pogin. Odločno stopamo v leto 1941, da bomo dokončali, kar smo lani začeli. Sovražniki vedo, da bo ta boj za vse večne čase odločil usodo, svobodo in bodočnost nemškega naroda. S tem bomo ustvarili to, za kar so se naši junaki v svetovni vojni žrtvovali.

Boji v Abesiniji se nadaljujejo brez prestanka

Italijansko vojno poročilo

Dne 14. t. m. je bil odbit sovražni napad pri Djarabubu v Cirenajki. Nemški bombniki so v Cirenajki obstreljevali sovražne motorizirane oddelke. — Na fronti pri Kerenu v Eritreji so sovražna letala metala bombe. V Abesiniji so naše čete s strojnicami razpršile motorizirane angleške čete na cesti Gorahej —Dagabur.

V Afriki je 16. t. m. sovražnik napadal brez uspeha pri Kerenu. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. V Abesiniji so angleži bombardirali Diredauo.

V času od 12. do 15. marca je bilo sestreljenih 31 angleških letal.

Angleško vojno poročilo

Dne 14. in 15. t. m. ni bilo v Libiji in Eritreji ničesar novega.

Abesinija: Dne 14. t. m. so se vojne operacije razvijale ugodno. Dne 15. t. m. je bilo sestreljenih 8 italijanskih letal. Južnoafriške in abesinske čete prodirajo po »Kraljevi cesti«, ki vodi iz osvojene italijanske Somalije proti glavnemu mestu Abesinije Addis Abebi. V zapadni Abesiniji so angleške čete zavzele 13. t. m. mesto Asosu, v boju so sodelovale z Angleži tudi belgijske čete iz belgijskega Konga. S severa napredujoči Abesinci, ki so pretekli teden osvojili Buryje, južno od Tanskega jezera, se bližajo Debramarcosu in so se že začeli spopadi z italijanskimi četami pred tem kraju.

Dne 16. t. m. je bilo nad Malto zbitih 5 letal.

V Albaniji napada zdaj ena, zdaj druga stran

Italijansko vojno poročilo

Dne 13. t. m. so bile na področju 11. armade operacije krajevnega značaja. V noči na 14. t. m. so italijanska letala hudo napadala grške postojanke na fronti in v zaledju. Angleži so brez uspeha napadli italijanske parnike v Valoni. Istotako brez uspeha je bil napad ene cele grške divizije na fronti.

Dne 16. t. m. so italijanska letala napadla sovražne postojanke in ozadje. Angleški napad na Valono ni uspel. Pri silnem napadu na Malto je bilo sestreljeno tudi eno angleško letalo.

Grško vojno poročilo

Dne 14. t. m. so italijanske čete izvedle na 30 km dolgi fronti več silnih napadov, ki so jih podpirala letala. Napadi niso uspeli. Grške čete so po vsakem napadu prešle v protinapad.

Po sedmih dnevih neprestanih napadov so Italijani dne 15. t. m. ustavili svojo ofenzivo. Grkom je v teh bojih uspelo, da so s protinapadi potisnili fronto še globje v sovražno ozemlje. — Ujetih je bilo v tem času skupno 3000 Italijanov in par divizij italijanske vojske razbitih. Vrhovni poveljnik grške vojske general Papagos je v posebnem povelju čestital vojski na teh uspehih.

Grčija je mobilizirala vse obveznike do 37. leta.

Japonci se umikajo

Kitajci javljajo, da so na južnem toku reke Jangce prisilili k umiku 20.000 Japoncev in da so Japonci izpraznili ozemlje, ki so ga zvzeli že pred dvemi leti. V provinci Kavangtum so zasedli Kitajci mesto Kavangham.

300 sovjetskih prostovoljcev, ki so se svoječasno udeležili španske državljanske vojne, je te dni potovalo čez našo državo v Sovjetsko Rusijo. Sovjetski prostovoljci so bili izpuščeni iz taborišč v Franciji na intervencijo [illegible]

Prepoved zvišanja cen, ureditev proizvodnje in prodaje

Nova uredba

Kr. namestniki so na predlog ministrskega sveta na podlagi člena 116 ustave predpisali uredbo o pooblastilu za izdajanje uredb o ureditvi notranjega prometa, razdelitvi in potrošnji vseh vrst blaga.

Minister za preskrbo in prehrano ter ban hrvatske banovine se pooblaščata, da zaradi preskrbe prebivalstva in vojske s potrebnim blagom sporazumno predpišeta uredbe, ki bodo:

1) urejevale celotni notranji promet s surovinami in drugim blagom, predpisale njihovo razdelitev na obrate, ki jih predelujejo odnosno prodajajo, zlasti pa ustanovile ali ukinjale izključno pravico trgovanja za poedine proizvode v državi. Z uredbo se lahko prepove ali omeji kupovanje, prodaja in potrošnja poedinih proizvodov, predpišejo pogoji odkupa posameznih predmetov, predpišejo obvezne ponudbe državi za odkup posameznih proizvodov, predpiše prisilni odkup poedinih proizvodov po maksimiranih cenah, predpišejo obvezne prijave zalog blaga ali predpiše obveznost ustvarjati zaloge blaga, nadzorstvo nad zalogami in odreja kraj za hranitev teh zalog, predpiše kontrola prevoza za posamezne proizvode in uvedejo prevozna dovoljenja.

2) predpisovale, kateri proizvodi se smejo izdelovati iz posameznih surovin in prepovedale, da se iz razpoložljivih surovin izdeluje posamezne vrste blaga, odnosno omejile količine blaga, ki se morejo iz njih izdelati.

3) predpisale način izdelave posameznih proizvodov ali zamenjavo sestavin s surogati, kakor tudi obveznost in način mešanja posameznih sestavin za izdelavo proizvodov, odnosno izdelkov.

Kršitev gornjih predpisov se kaznuje s strogim zaporom in denarno do 1 milijona dinarjev. Možno pa je izreči tudi: odvzem blaga, ki je predmet kazenskega dejanja, prepoved obratovanja za nekaj časa ali tudi za vedno, začasen odvzem uprave podjetja, ki jo potem vrši ali država ali pa banska uprava za svoj račun. Deloma so za kazni pristojne upravne oblasti, deloma pa redna sodišča.

Za kupovanje in prodajo posameznih vrst blaga in za nadzor prevoza tega blaga se smejo ustanoviti poslovne centrale z delokrogom za vso državo in na Hrvatskem za obseg te banovine. Poslovne centrale so samostojna državna ali (na Hrvatskem) banovinska podjetja. Pri prodaji blaga smejo zaračunati 2 odst. nabavne cene, za odpremna dovoljenja pa 1 odstotek fakturne cene blaga. Denar za poslovanje si lahko izposojajo v državnih ali banovinskih denarnih zavodih.

Država ali na Hrvatskem banovina sme postaviti v obrate komisarje zaradi nadzorstva po uredbi o notranjem prometu in cenah blaga v državi.

Denarne kazni izrečene na podlagi te uredbe se bodo stekale v fond za nadzorstvo cen in notranjega prometa pri ministrstvu za oskrbo in prehrano, na Hrvatskem pa v banovinski fond.

Do 1. avgusta se cene ne smejo povišati.

Prav tako je prepovedano povišati cene za prevoz potnikov in blaga. — Minister za prehrano sme na novo določiti najvišje cene za blago, ki so lahko tudi nižje kot pa sedaj veljavne cene. Tudi sme minister določiti najvišji kosmati zaslužek za posamezne vrste blaga.

Lastniki zalog morajo vplačati v sklad za izenačenje cen kot prispevek razliko med ceno nabavljenega blaga in najvišjo določeno ceno tega blaga.

Do 1. avgusta se ne bodo povišale cene monopolskim proizvodom, ki služijo za prehrano, cene državnih in samoupravnih podjetij za prevoz žitaric in tudi ne državne in samoupravne trošarine.

Vsi prodajalci blaga so obvezni izdajati kupcem natančne račune o prodanem blagu. Vsa oblastva so dolžna prijaviti vsako ugotovljeno kršitev gornje uredbe. Prijavniki pa imajo pravico do nagrade, ki znaša 2 do 20 odst. izrečene kazni.

Kazni za tovarnarje in trgovce

so: strogi zapor do 3 mesecev in v denarju do 1 milijona dinarjev za tovarnarje in trgovce na debelo, za trgovce na drobno pa zapor do najmanj 15 dni in v denarju od din 5000 do din 100.000.

Kazni za kmete,

ki zahtevajo za posamezne vrste lastnih pridelkov višjo ceno kakor je predpisana maksimalna cena, pa so: zapor do enega leta ali v denarju do din 100 tisoč. V težjih primerih se lahko izrečeta obe kazni.

Kazni izrekajo redna sodišča.

Kaj pravi minister za prehrano?

Minister za prehrano dr. Protić je v zvezi z objavo gornje uredbe izjavil: V sedanjih prilikah ni mogoče pustiti popolne gospodarske svobode in neodvisnosti. Država ne more dopustiti, da se katerakoli neobhodna gospodarska delavnost opusti. Vsako gospodarsko udejstvovanje je socialna funkcija, ne pa prizadevanje za zadostitev koristim posameznika.

Prilagoditi se moramo novemu gospodarskemu ustroju, ki obstoji v evropskem gospodarskem prostoru. Sicer pa ni države na svetu, ki bi bila gospodarsko čisto neodvisna.

Gospodarska politika mora biti za vse državno področje ena. Ne sme biti nobenega spora glede tega, kdo je pristojen odločati v državi v gospodarskih vprašanjih.

Narodna banka bo morala skrbeti za okrepitev kupne moči denarja in skrbeti za to, da ne bo v obtoku preveč bankovcev. Kajti samo na ta način bo mogoče cene ustaliti in privabiti denar v denarne zavode, odkoder ga potem lahko črpa gospodarstvo.

Minister za prehrano mora biti zaščitnik konzumentov. Potrošnja mora biti enakomerno in po načrtu urejena.

Minister ne odbija sodelovanja gospodarskih krogov. Prizadevanje, da se cene ustalijo, kot so sedaj, pa ne sme imeti za posledico zmanjšane proizvodnje v tovarnah in na kmetih.

Doma in po svetu

OPOZORILO NAŠIM CENJENIM NAROČNIKOM. **Zaradi praznika v sredo, dne 19. t. m. »Delavska Politika« ne bo izšla. Prihodnja številka našega lista izide normalno v petek oziroma v soboto. Prosimo vse cenj. naročnike, da to opozorilo uvažujejo in da ne reklamirajo odpadle številke našega lista.**

[illegible] »Hrvatski dnevnik« piše, da se državni posli obavljajo prav tako dobro, kot če bi bila v vladi zastopana združena opozicija. Kdor zahteva, da se opozicijo vzame v vlado, naj pove v čem bi bilo bolje, ako bi se to zgodilo. Potem pa pravi: »Od 6. septembra, t. j. od dneva polnoletnosti Nj. V. kralja nas loči samo 6 mesecev. Soglašamo, da mora biti v tem času okrog kralja politično zbrana vsa država. Toda pribiranje je mogoče samo okrog onega temelja, na katerega je bila postavljena naša notranja politika 26. avgusta 1939. Kdor drugače misli, igra na napačno karto.«

Centralno tajništvo delavskih zbornic je v likvidaciji. Menda bo likvidacija izvršena v par mesecih in premoženje razdeljeno na posamezne zbornice. Namesto centralnega tajništva bodo uvedli mesečne seje delegatov vseh zbornic v državi. — Med tem teče tožba odstavljenega tajnika Zaharije Popovića proti osrednjemu tajništvu na plačilo din 120.000 odpravnine.

Za ohranitev jugoslovanske svobode in neodvisnosti se izrekajo Slovenci, Srbi in Hrvati tudi v Ameriki in pošiljajo jugoslovanskim državnikom tozadevne brzojavke. V teh brzojavnih pozdravih poročajo obširno časniki v Beogradu in Zagrebu.

Prometni minister bo izdal na osnovi čl. 6 zakona o zavarovanju delavcev novo uredbo o zavarovanju državnega prometnega osebja. Dosedanja uredba o zavarovanju državnega prometnega osebja je razveljavljena, do izdaje nove uredbe veljajo določbe naredbe z dne 30. marca 1922 in pravilnika z dne 25. aprila 1926.

Banovina Hrvatska namerava razpisati notranje posojilo v znesku 550,000.000 din. Posojilo namerava porabiti za javna dela, kakor izsušitev močvirj, gradnjo cest, gradnjo novih šol, bolnišnic, za izvedbo elektrifikacije in gradnjo palač za banovinsko oblast.

20 milijard lir za vojaške stroške je zopet dala na razpolago italijanska vlada. (Stefani).

15 Holandcev justificiranih. Kakor poroča Ass. Press. je nemška vojaška oblast objavila, da je bilo v petek, dne 14. t. m. justificiranih 15 Holandcev, ker je bilo dokazano, da so sodelovali pri sabotažnih akcijah.

O organiziranju uvoza prehrane iz Amerike v Španijo se je posvetoval Rooseveltov zastopnik Donowan z angleškim poslanikom v Lizboni.

*

Reklamacije denarnih pošiljk naših delavcev iz Nemčije je treba nasloviti na podružnico »Putniku« v Berlinu in sicer: »Amtliches jugoslavisches Reisebüro »Putnik«, A. H. Berlin NW., Neue Wilhelmsstrasse 12-14, skozi katero se pošiljajo denarni prihranki v Jugoslavijo.

Slovenska oddaja v angleškem radiu. Angleški konzulat v Ljubljani objavlja, da oddaja od 12. t. m. angleški radio svoja poročila tudi v slovenskem jeziku. Ta poročila se oddajajo vsako sredo od 19.45 do 19.55 ure ter vsako soboto od 21.30 do 21.45 ure na valovni dolžini 31.32 m.

Na progi Zagreb—Split bodo od 28. t. m. dalje zopet uvedeni brzovlaki, ki so bili doslej ukinjeni.

Pri sodniku so vlomili. Pred enim mesecem se je preselil v Litijo sodnik dr. Umnik. Te dni so ga obiskali vlomilci, ki so mu odnesli obleko v vrednosti din 6.000.— žensko obleko pa so odložili v neki sosedni stavbi.

Za 200 din je stavil nek kmet v bližini Mostara, da bo pogoltnil uro, kar je tudi izvršil. Želodec pa ni hotel prebaviti ure, zato je moral kmet hitro v bolnišnico, kjer so ga operirali. Verjetno bo račun za operacijo in zdravniško nego znašal več, kakor pa je prizadeti kmet dobil za dobljeno stavo.

Zaklal ga je. V Zagrebu je nek neznanec zaklal nekega zasebnika Freudenreicha, s katerim se je pripeljal domov z avtomobilom. Neznanec je pobegnil.

Stekel volk je ugriznil več kmetov v Draganiču v Bosni. Ko so kmetje volka končno pobili in odnesli glavo k živinozdravniku, je ta ugotovil, da je bil stekel, zato so kmete, ki jih je volk ugriznil nemudoma odpremili v Pasteurjev zavod v Sarajevo.

Petrolejski vlak iz Romunije v Bolgarijo se je zvrnil v Dobrudži čez nek nasip in se je 28 vagonov docela razbilo. Nesreča naliči oni, ki se je zgodila pred dobrim mesecem na bolgarski obmejni postaji pri Dragomanovu. [illegible]

Glavne zaloge bombaža v Bolgariji so zgorele ob priliki nekega velikega požara, ki je dne 14. t. m. divjal v Plovdivu.

Ena izmed največjih španskih smodnišnic je zletela v zrak v Sevilli dne 13. t. m. Eksplozija je povzročila v mestu pravo opustošenje. Razdejanih ali zelo poškodovanih je v mestu 300 poslopij, ubitih je okrog 50, ranjenih pa nad 250 oseb.

Zelo slaba bo letošnja letina v francoskih kolonijah v severni Afriki, tako da ne bo mogoče iz teh kolonij ničesar izvažati v Francijo.

36.000 Nemcev se je do 11. marca izselilo iz Litve v Nemčijo. (DNB).

Okrog 10.000 italijanskih naseljencev v Libiji, ki so ostali na svojih tamošnjih posestvih, se nahaja v težavnem položaju. Pri umiku italijanske armade je maršal Graziani nasvetoval tem ljudem, naj ostanejo na svoji grudi in zaupajo plemenitosti nasprotnika. Ta posestva pa je zaenkrat mogoče vzdrževati samo z državno pomočjo in je potrebna letna podpora najmanj 200 milionov dinarjev. Anglija more storiti samo dvoje: ali da te izseljence pošlje v Tripolis ali pa, da jih pusti, kjer so in jim namesto italijanske vlade prizna potrebno letno podporo za obdelovanje zemljišč. Reuter.

Smrt uglednega filozofa. V Angliji je umrl v bolnišnici v Oxfordu znani bivši vseučiliščni profesor za filozofijo na Dunaju Oskar Ewald. [illegible] je pozneje prišel kot emigrant v Švico, dokler ni bil poklican na oxfordsko univerzo.

A. M. de Jong: [52

Čuden cerkovnik

OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA

»Da bi bil lahko upravičeno hud in imel vzrok oditi, kaj ne?«

»Vi ste grd, stari tobakar, gospod župnik ... Tako nisem mislil, to veste Vi prav dobro.«

»To vem prav dobro, dragi moj,« ga je prekinil stari župnik. »Toda zdi se mi, da zmerjanje nima smisla.«

»Ali Vam nisem povzročil nobenih skrbi?«

»Da, si ... toda tudi jaz sem ti jih povzročil ... kdor vrže žogo ...«

»Jaz nimam nikoli nobenih skrbi.«

Župnik ga je smeje pogledal, toda Flirefleter ni mogel vzdržati njegovega pogleda. Nato je rekel dobesedno:

»Slabo izgledate, gospod župnik.«

Ta je smeje skomizgnil z rameni, zakašljal in mirno odgovoril:

»Olja ni več v svetilki, dragi moj ... Še predno bo leto naokoli, mi boš zvonil.«

»No-no-no, gospod župnik, kaj pa naj to pomeni?« je vzkliknil Flirefleter prestrašen.

Župnik je pokimal. Miren nasmeh mu je še naprej plaval okrog plemenitih ustnic, z roko pa si je popravil bel koder las s čela za uho.

»Ni se ti treba ustrašiti, Flirefleter,« je rekel mirno. »Za vsakogar pride čas, ko se mora posloviti, ali ne? ...« Dovolj dolgo sem živel in misel na počitek, me prav nič ne vznemirja. Vem, da marsikaj, kar sem storil, ni bilo čisto prav, toda naš ljubi Bog ve, da sem si prizadeval in bo gotovo milosten z menoj ... Toda dobro ... do tedaj počakajva ... Sedaj pa morava še poprej urediti nekaj drugega, dragi moj. Kdaj želiš oditi?«

»Oditi?« je vprašal Flirefleter, »kako oditi?«

»No, da zapustiš službo cerkovnika.«

»Ne grem proč,« je odgovoril osorno. »Razen ... ako me ne bi več hoteli. In ako bi vzeli koga drugega, mu bom najprvo polomil rebra, predno se bom zgubil odtod.«

Stare trudne oči so se veselo smejale.

»Nisem si upal, da bi te vprašal, ali bi hotel še ostati. Toda ako ti sam hočeš ... ne želim si nič boljega.«

»Velja! ... No, in drugega mi nimate ničesar več reči? Nobene pridige? Nobenega govora o cerkovniški časti in časti svete cerkve? Nobenega ukora zaradi mojega škandaloznega obnašanja?«

»Ali misliš, da bi kaj pomagalo?«

Flirefleter se je popraskal za ušesom.

»Z Vami pa človek res ne more govoriti,« je rekel nezadovoljen, »Vi bi človeka lahko spravili tako daleč, da bi zdivjal. Za božjo voljo, ozmerjajte me že vendar enkrat pošteno, da se bom zopet malo bolje počutil!«

»Flirefleter!« je vzkliknil župnik, »ti si nepridiprav, ki mu ljubi Bog ni ustvaril para. Toda ne pristoja mi, da bi grdil dejanja našega ljubega Boga ..., četudi bi včasih v svoji človeški kratkovidnosti mislil, da bi mogel kaj ustvariti, kaj boljega kot pa je on. Ti si zakrknjen grešnik, toda ti veš to sam tako dobro kot jaz ... in grešniki smo vsi ... Tako je pač naš Bog hotel, četudi ne vem natančno, zakaj.«

Flirefleter je napravil zaničljiv obraz.

»Vi, Vi ste mi pravi spokorni pridigar,« je rekel karajoče. »Jaz bi Vas, prestrašenih tristo! res malo bolje izpovedal.«

»Zato pa si ti tudi cerkovnik, jaz pa župnik,« se je smejal dobri starec. »Toda pustiva prepir in pojdiva si raje po skodelico kave.«

V nemalo Janjino ogorčenje, ki je delala obraz kot užaljena strigalica, sta pila kavo, kadila cigare in ostala ves dan skupaj. In kar je še najlepše, ji nista niti pojasnila, kako je mogoče tak nespodoben čudež zagovarjati. Bolj kot kdaj poprej je bila Jans prepričana, da gospod župnik ne bo postal nikdar pametneji.

— — —

Naslednjega dne dopoldne, po maši, je šel Mereyntje, z maslom namazan kruh v roki, po cesti. Opazil je Flirefleterja, ki je šel proti cerkvi zvonit. Toda ni pospešil svojih korakov, da bi šel z njim v zvonik: kajti v zadnjem času ga je vedno s kakšnim izgovorom poslal proč. Prijateljstvo med njima je bilo končano, brez upanja, da bi se še kdaj obnovilo.

Nemalo začuden je Mereyntje obstal, ko mu je Flirefleter, ključ že v ključavnici vrtnih vrat, naenkrat pomigal. Gotovo je hotel, da bi mu šel kaj iskat.

Iz naših krajev

„Delavska Politika" ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

CELJE

Velika agilnost. Pri nas v Celju je neko društvo zelo pridno na delu s pridobivanjem novih članov. Mislimo, da je isti pojav tudi po drugih krajih. To na prvi mah ne izgleda nič čudno. Vsako društvo ali organizacija išče v svojem delokrogu somišljenikov in jih pridobiva v svoje vrste kot člane. Te pravice nočemo kratiti tudi temu društvu. Vzrok, da pišemo te vrstice, tiči v tem, da se ti funkcionarji obračajo na ljudi, da bi pristopili v to društvo, ki niti po poreklu niti po miselnosti ne spadajo v to društvo. Nam bi se krave smejale, ako bi pričeli obletavati na primer celjske trgovce in obrtnike, naj se dajo organizirati v njim protivni organizaciji. Upamo, da bodo gospodje odborniki iskali člane samo med sebi enakimi.

Seja »Vzajemnosti« bo v četrtek, dne 20. marca s pričetkom ob 19. uri v društveni sobi. Vabimo brez izjeme vse odbornike in odbornice, da se seje sigurno udeleže.

ČRNA PRI PREVALJAH

Glede dodatnih krušnih nakaznic, ki smo jih dobili rudarji na obratih potom bratovske skladnice za dodatni kilogram moke, bi bilo bolj umestno, ako bi se za naprej dobile kot ostale tam, kjer vsak kupuje. To bi bilo najbolj enostavno, brez komplikacij in nerednosti. Izvesti se da to prav enostavno, ker ima že vsak upravičenec odrezek prve nakaznice. Prva dobava teh nakaznic je bila silno pozna in še potem na obratih način izdaje tako neroden, da se je nekaterim zdelo to prerivanje prav odveč, da se niso hoteli toliko truditi, kar pa je prav napačno, ker se to lahko tolmači, da jo morejo pogrešati. — Količina moke, ki se jo dobi na nakaznice, je najmanj za 100 odst. premajhna. O tem bodo morali merodajni resno misliti, preden bi začel narod fizično propadati in bolehati. Vzgled si lahko vzamemo pomanjkanje v svetovni vojni in njega posledice, katere čutijo še današnje generacije. Nihče ne ve danes, kako dolgo še zna ta vojna trajati.

Pozivu g. župana za zimsko pomoč brezposelnim in revežem, so se odzvala skoraj vsa društva in organizacije, katere so imele v ta namen razne prireditve in so darovale prav lepe prebitke za te najbednejše. Razen par zasebnih darovalcev, so graje vredni vsi ostali, ker bi nekateri premožnejši lahko dali več, če bi imeli količkaj socialnega čuta do bližnjega in bi ta akcija lahko še bolj uspela. Nabralo se je sicer skupaj din 18.801.75, toda so všteti parski odtegljaji rudarjev v znesku din 9.173.25, ki so jih rudarji že preje darovali v ta namen. Vsem darovalcem se najlepše zahvaljujejo brezposelni in reveži.

Kruh pri pekih je tudi na nakaznice, na kar se opozarjajo vsi oni, ki žele še v naprej dobavljati kruh pri njih, da prineso nakaznice. Uvažujte to in ne nadlegujte pekov, ker ne morejo in ne smejo dajati več in ker tudi sami ne dobijo moke brez nakaznic.

TRŽIČ

Zakon o [illegible] Če prekrši kak delavec kak zakon, ga oblasti tudi takoj kaznujejo po obstoječih predpisih. Imamo pa tudi socialne zakone, ki nudijo delavcem precej lepih pravic. Te zakone bi morali spoštovati tudi podjetniki v Tržiču. [illegible] Če bi šli takole od tovarne do tovarne, bi našli marsikaj. Imeli bi na mah obilico vprašanj: Kakšni so obratni redi, zakoniti delovni čas, kako je z nadurami, bolniškimi tedni, minimalnimi mezdami, šikaniranjem, delavskimi stanovanji, denarnimi kaznimi, denuncijacijami itd. Dela za zaupnike bi bilo dovolj, toda neki g. I. M. ne ljubi delavskih trenj. Menda baš zato vlada pri nas tako mrtvilo kakor še nikdar. Ali že socialni zakoni povzročajo komu nelju ba trenja? Če bi delavstvo manj spalo in se bolj poglobilo v delavski tisk, bi bilo zanj gotovo več zavednosti in tudi več gmotnih uspehov. Tržiški delavci! Povejte, koliko nas je, ki čitamo »Delavsko Politiko« in njene nasvete!? Če lastnega »mi« ne poznamo, bo tudi naš list le glas vpijočega v puščavi... **Delavec.**

RUŠE

O prehrani. Tukajšnji preskrbovalni odbor je razdelil živilske nakaznice za kruh in moko za marec. Nakaznice so dobili trgovci, pri katerih ljudje kupujejo. To priliko pa so izkoristili nekateri trgovci, ki pravijo strankam, da naj kar moko vzamejo, ako stranke zahtevajo kruh. Nekateri so se morali prav energično postaviti, da so dobili nakaznice za kruh. Zaradi tega se čuje mnogo pritožb od strani konzumentov, ampak tudi od pekov. Konzumenti ne morejo jesti samo čistega koruznega kruha, ki se dobi brez nakaznic, peki pa tožijo, da je potrošnja kruha padla za več kot polovico od prejšnjega meseca, ko so bile razdeljene nakaznice naravnost družinam. Končno je treba tudi pekom omogočiti življenje in trgovci naj bi se zavedali, da ne smejo pekom onemogočiti obstoja. Vsled tega prosimo tukajšnji prehranjevalni urad, da naj nakaznice v bodoče razdeli zopet strankam. Zaradi lažjega poslovanja pa naj preskrbovalni odbor objavi čas, v katerem bo razdelil nakaznice do prvega aprila. Sploh naj se poslovanje glede prehrane uredi tako, kot je po drugih občinah. — Konzument.

MARIBOR

Hlapca iz gospodarstva. V Svečini je služil pri nekem premožnem kmetu hlapec, ki je meseca decembra l. l. odšel, a gospodar mu ni hotel izročiti poslovne knjižice in ne obleke. Hlapec je hodil nad gospodarja in ga dregal, da bi mu izročil vsaj poslovno knjižico, tudi občino je prosil za posredovanje, a vse brez uspeha. Ker pa hlapec brez poslovne knjižice, ki mu je obenem legitimacija s sliko, niti po cesti ne more hoditi, niti ne more nikjer vstopiti v službo, revež je brez doma in brez vsakih sredstev, se je obrnil najprej na odvetnika, da je opominjal gospodarja, da mu vrne knjižico. Gospodar pa je odpisal, da bo vrnil knjižico takrat, ko mu bo hlapec vrnil stroške, ki jih je imel za vožnjo v Ptuj, kjer ga je najel. Hlapec je nato vložil tožbo na izročitev knjižice in obleke. Sodišče pa je zaradi en mesec pozneje, ko je bila tožba vložena. Pri tej razpravi bo šele gospodar lahko ugovarjal proti tožbi, nakar se bo razpisala šele sporna razprava s pričami. Pri sedanjih razmerah se bo vršila nova razprava šele čez kakšne tri mesece, ali pa še pozneje, ker nastopijo 1. julija že sodne počitnice, ko gredo tudi sodniki na dopuste in jih bo potem še manje na razpolago za razpravljanje. Slučaj kriči po odpomoči, ker seve najbrž ni edini.

Krompirja je dovolj na trgu, toda merica po din 14—16, ali kg od din 2—2.50. Lansko leto se je dobila merica še po din 7, dasi je že ta cena bila izredno visoka.. saj je pred draginjo stol krompir največ od 4—5 din merica. Cena krompirju se je torej dvignila za okrog 300 ali celo nad 300 odst. Kaj pomeni to, zlasti za velike delavske družine, si lahko vsak sam predstavlja, kdor je zasledoval kako so se sporedno z naraščanjem draginje dvigale tudi mezde. Prepričani smo, da ni v Mariboru noben delavec prejel nad 30 do 40 odst. povišane mezde oziroma draginjskih doklad. Kar smo tu navedli za delavce, velja seveda tudi v polni meri za nameščence in državne uradnike. Poleg krompirja so se prav tako podražile tudi ostale življenjske potrebščine (fižol za okrog 300 odst., bela moka okrog 200 odst., krušna moka za 100 odst.), cena masti je znašala pred draginjo din 15, sedaj din 30, slanina poprej din 12, sedaj din 24, surovo maslo poprej din 20—24, sedaj din 48—52, čajno maslo poprej din 28, sedaj din 60 za kg. Prav tako se je podražilo tudi meso vseh vrst, sadje itd. Navedli smo tu samo nekatera živila, ki jih nujno potrebujejo širši sloji za preživljanje. [illegible] Uradi za nadzor cen, prehranjevalni odbori in vse oblasti, ki odločajo o draginji bodo morali podvzeti energične ukrepe v zaščito malih potrošnikov, katerim je draginja prizadela najhujše udarce.

Pomanjkanje sladkorja. Gospodinje se že več mesecev pritožujejo, da silno primanjkuje sladkorja, ki ga je mogoče nabavjti le skrajno majhne količine. Trgovci in zadruge tolažijo potrošnike, da bo sladkor prispel, časopisna poročila pa često celo pretiravajo, ko naglašajo, da je v Sloveniji sladkorja dovolj na razpolago. [illegible] Baš delavci in nameščenci pa potrebujejo več sladkorja, kakor ga pa porabijo ljudje na podeželju, kjer imajo za otroke na razpolago vsaj nekaj svežega ali pa suhega sadja in se tudi lažje dobi pijača za odrasle, kakor pa v mestu. Tekstilne delavke, ki jih je zlasti v Mariboru mnogo, nesejo običajno s seboj v tovarno bodisi kavo ali čaj, ker delajo v zmenah in razumljivo je, da je povpraševanje za sladkorjem baš v industrijskih krajih večje kakor drugod. — Poleg sladkorja primanjkuje pri nas tudi mast in milo in se pritožbe množe.

[illegible] Oblast bo morala tudi topogledno napeti strune, da bo zajamčila ljudstvu vsakdanjo hrano.

Za nad 32 milijonov din tobaka so pokadili Mariborčani l. 1940. Ko bi kdo rekel, da naj ljudje zberejo tako vsoto v kakšne druge namene, kot pa za tobak, bi dobil odgovor, da mezde in plače ne zadoščajo za take odtegljaje in prispevke, ker še za kruh ni. In vendar je kajenje samo — grda razvada.

Naša železničarska godba. »Godba železniških delavcev in uslužbencev«, ki jo vodi kapelnik g. Schönnherr, je imela v nedeljo popoldne v spodnji dvorani hotela »Orel« svoj letni občni zbor, ki je bil, kakor vedno, zelo dobro obiskan od članov in njihovih rodbin. Občni zbor je ponovno izvolil stari odbor s predsednikom s. Bučarjem na čelu, vmes pa je godba prav marljivo igrala ter je sledil na to intimen družabni železničarski večer. V imenu uredništva »Delavske Politike« je pozdravil občni zbor s. dr. Avgust Reisman. Obširnejše poročilo bomo zaradi pomanjkanja prostora objavili v prihodnji številki »Delavske Politike«.

170 bolgarskih delavcev je dne 16. t. m. potovalo s popoldanskim brzovlakom skozi Maribor v Prago, kjer bodo zaposleni kot vrtnarji in poljedelci. Bolgari se vozijo v vagonih bolgarskih državnih železnic. Vagoni so nemški fabrikat in tudi docela tako izdelani kot vagoni nemških državnih železnic. Nedavno je pasiralo Maribor 10 novih tovornih vaganov za Bolgarijo iz Nemčije, ki so bili že vsi opremljeni z bolgarskimi napisi in številkami. Te vagone dobavlja Nemčija Bolgariji za tobak.

Nov podzemeljski kabel so te dni položili delavci mestnega električnega podjetja na Kralja Petra trgu. S položitvijo tega kabla bodo s pomočjo električne ure lahko naenkrat vklopili cestno razsvetljavo v vsem mestu. S tem bodo prihranili več aparatov za avtomatično vklopljenje električnega toka, ki so izredno dragi, dosedanji pa že zelo obrabljeni.

V Rotary klubu je pretekli teden javil industrijalec g. Hutter svoj izstop [illegible]

Tržne cene mesa. Govedina kg od din 14—18, svinjsko meso s kostmi kg od din 20—22, svinjsko meso izluščeno kg din 24, riba kg din 24, zajec kg din 24, salo kg din 24, slanina kg din 24, pljuča kg din 12, jetra kg din 14, reberca kg din 18, glava kg din 12, ledvice komad po din 4—5, noge komad po din 2—3.

Na 1 mesec strogega zapora, 600 din denarne kazni in na din 500 povprečnine je bil pred tukajšnjim sodiščem obsojen trgovec Anton Böhm iz Vuhreda zaradi neresnične obdolžitve uradne osebe. Obsojeni je prijavil sprevodnika Viktorja Švaglja, da mu je izročil 100 dinarski bankovec, ko ga je sprevodnik zasačil v II. razredu z voznim listkom III. razreda in bi bil moral doplačati din 24 razlike in da mu baje sprevodnik ni vrnil preostalega zneska. Izkazalo pa se je, da je sprevodnik potem, ko je izstavil dodatno vozovnico, iskal Böhma po vseh vagonih, vendar ga ni mogel izslediti. Zadevo je takoj prijavil svojim predstojnikom na mariborskem kolodvoru, kjer je pa že poprej vložil prijavo prizadeti Böhm in je tako sprevodnika po nedolžnem oklevetal.

Kolesarji pazite na svoja kolesa. 4 kolesa so te dni ukradli neki kolesarski tatovi in sicer nadzorniku proge Josipu Greinu, slugi Vidu Mihalaču, pekovskemu pomočniku Štefanu Blažu in strojniku Ivanu Lovšetu.

•

Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upravičenim svojcem vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika na praznik sv. Jožefa dne 19. marca t. l. g. dr. Pogrujc Stanko, Prešernova ul. št. 18.

»Ljudska univerza«. Danes v ponedeljek, 17. t. m. bo predaval dr. Štefan Pataki, univerzitetni docent iz Zagreba, o psihologiji mladeniške dobe.

Narodno gledališče. Ponedeljek, 17. marca: zaprto. Torek, 18. marca ob 20. uri »Prešernova proslava«. Sreda, 19. marca ob 15. uri: »Sumljiva oseba«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Habakuk«. Znižane cene. Četrtek, 20. marca ob 20. uri: Koncert tria: Ornikova-Šedlbauer-Lipovšek. Red C.

Počastimo Prešernov spomin v gledališču. Na predvečer Jožefovega priredita Umetniški klub in Narodno gledališče proslavo 140 letnice rojstva največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna.

Iz pisma emigrantinje v Avstraliji

Po svetovni vojni je evropsko javnost presenetila življenjska energija ruskih beguncev, ki so se razkropili skoro po vsem svetu in pograbili za vsako delo, ki se jim je le nudilo.

Sedaj opažamo isti pojav pri židovskih beguncih iz Avstrije in Nemčije, ki so vršili poprej doma večinoma duševne poklice, zdravniške, pravniške in trgovske, a sedaj, ko so prišli čez morja v novi svet, so se večinoma oprijeli tudi telesnega dela, samo, da se vzdržijo na površju. Za vsem tem se skrivajo velike človeške tragedije, o katerih pa je zadnji čas, iz umljivih razlogov, le malo slišati in bomo gotovo čitali po končani vojni kaj več, kako so se sto in stotisoči prebijali skozi največje zapreke in trdote življenja.

Te dni smo prejeli na vpogled pismo neke dunajske židinje, ki se je izselila v Avstralijo in začela tam boj z novim življenjem. V par stavkih nam naslika vso bridkost današnjih emigrantov.

Izseljenka piše med drugim:

»Že doma sem se zavedala, kakšna neprecenljiva sreča je za vsakogar, ako more bivati skupno s svojo rodbino ali ako ima vsaj dobre prijatelje. Danes čutim to tisočkrat boli, ko sem tako sama. Sicer poznam par ljudi, toda to so pač samo znanci. F. vidim samo enkrat v tednu v družbi z neko znanko, ki pa mi je zelo dobra.

Od tod se sedaj ne sme prav ničesar odposlati. Poizvedovala sem na pristojnem mestu, pa so mi rekli, da ne morejo izdajati dovoljenj za izvoz še tako majhnih stvari ali zneskov. Med tem sem si že nabavila večji del nujnih potrebščin in bom še naprej pridno štedila, tako da bom, mislim, imela kmalu vse kar najbolj nujno potrebujem. Ne morete si misliti, kako se mučim, samo da izvršim svojo dolžnost. Marsikaj bi nujno rabila, pa si ne kupim, samo da štedim. Nosim pozimi in poleti klobučevinast klobuk, ki sem ga že po sezoni kupila za 6 S. Kaj takega bi si doma seve ne bila nikdar mislila, da je možno. Silno mi je hudo, da Vam sedaj ne morem pomagati, kakor ste svojačasno Vi meni in Vas prosim, da mi to oprostite. Izgleda, da ste Vi med tem že večkrat pisali, toda prejela nisem nobenega pisma. Zadnje pismo je rabilo od Vas skoro poldrugi mesec.

Upam, da bom mogla še tudi naprej tako delati, kot doslej, čeprav moje zdravje ni ravno najbolje. Nisem pač vajena tega napornega telesnega dela in čestokrat obupujem, da enostavno ne bom več zmogla. Toda moram vzdržati. K temu pa še pride duševna bol, na katero pač vpliva tudi to, da sem morala sprejeti poklic, za katerega nisem nikdar mislila, da ga bom morala kdaj sprejeti. Morda pa se bo le enkrat spremenilo na bolje. M. nič ne pišem, ker nočem, da bi vedela, kako težko živim in da bi imela zaradi tega še skrbi. Strašno je, ako so si bratje in sestre tako daleč narazen, posebno sedaj, vsak na drugem koncu sveta.«

POSLEDNJE VESTI

Nemško vojno poročilo: Zahodno od Irske so nemški bombniki dne 16. t. m. potopili eno 5000 tonsko ladjo. Nemške operacije se nadaljujejo po načrtu.

Angleško vojno poročilo: Angleška letala so v noči na 17. t. m. zopet napadla Düsseldorf in Bruselj. Eno nemško letalo je bilo sestreljeno nad Kanalom. V Eritreji je bil uničen italijanski vlak z okrog 40 vagoni.

Grško vojno poročilo: Ofenziva, ki jo je te dni vodil v Albaniji Mussolini osebno, se ni posrečila, dasi je samo na osrednji fronti sodelovalo 50 topniških baterij in okrog 120.000 vojakov.

Izkrcanje Angležev v Solunu. Iz Berna poročajo, da so Angleži v resnici izkrcali okrog 200 tisoč mož vojske v Solunu.

60 ameriških ladij vozi vojni materijal v Anglijo.

Popis vseh 14. do 45. letnih mož je odrejen v Angliji. Za službo v oboroževalni industriji bodo popisali vse ženske od 21. do 22. leta.

Italijanska bolničarska ladja »Po« se je potopila in Mussolinijeva hči Edda, žena zunanjega ministra grofa Ciana, se je kot zadnja rešila z ladje.

Pogajanja za dovoz hrane iz Amerike v Francijo so začela med Francijo in Anglijo s posredovanjem Zedinjenih držav.

Kondenzirano mleko za otroke je pripeljala neka ameriška ladja v Marseille za francoske otroke.

Bivši romunski zunanji minister Titulescu je zbolel v Cannesu v Franciji.

Iz Tangerja je odpotoval zastopnik marokškega sultana, ker so Španci dovolili, da se v mestu otvori nemški konzulat.

Mehika je odklonila dovoljenje za udeležbo tujega kapitala pri izkoriščanju petrolejskih vrelcev.

Japonska vlada je protestirala v Peruju zaradi protijaponskih demonstracij.

Ameriške vojne ladje so dospele v pristanišča Nove Zelandije in sicer 2 križarki in 4 rušilci.

Japonci naj napadejo ameriška oporišča, iz katerih prihaja vojni materijal za Kitajsko, zahtevajo tokijski listi.

Japonci trdijo, da so Zed'njene države zahtevale, da Japonska izstopi iz trozveze. — Nemški listi trdijo, da bo prihod japonskega zunanjega ministra v Berlin trozvezo še celo utrdil.

Ameriški državljani so zapustili Jokohamo na Japonskem.

•

Vrše se pogajanja zaradi ureditve trgovinskega prometa med Jugoslavijo in SSSR.

150 vagonov krompirja bomo prodali Švici v zameno za industrijske izdelke.

Glede prodaje tobaka se vrše pogajanja z Nemčijo in Madžarsko.

IZ ČEŠKE

Počaščenje ustanoviteljice »Češkega srca«. Med svetovno vojno so Čehi mnogo trpeli na fronti in v zaledju, kjer je vladalo veliko pomanjkanje vseh življenjskih potrebščin. Avstrijski »Rdeči križ« je očitno zapostavljal češko prebivalstvo. V tej stiski se je pojavila skromna učiteljica Božena Hreisova, ki je ustanovila podobno podporno organizacijo. »Češko srce«, katerega so se Čehi na mah oprijeli s toliko požrtvovalnostjo, da je »Češko srce« kmalu prevladalo oficijelno organizacijo »Rdečega križa« in zajelo ves narod ter rešilo na stotisoče obupanih gotove smrti. »Češka akademija ved in znanosti« je te dni podelila Boženi Hreisovi, sedaj že upokojeni učiteljici v Stražnici na Moravi iz fonda češkega prvaka F. L. Riegra častno nagrado v znesku 5000 kron za njeno nad 35 letno delo na socialnem in človekoljubnem polju. Hreisova je tudi po svetovni vojni ustanavljala podobne socialne ustanove, »Okrajno skrb za mladino«, reorganizirala češki »Rdeči križ« in pod njegovim okriljem otroške počitniške kolonije, ustanovila je »Otroški dom«, itd. Čeprav je slavila lani že 71. rojstni dan, deluje, še sedaj neutrudno za zdravstveno in socialno povzdigo češkega ljudstva.

Praškemu policijskemu prezidiju je dodelilo notranje ministrstvo 7 nemških policijskih oficirjev. Nemški policijski orožniki so službo že nastopili in se predstavili oberlandratu in drugim nemškim uradom. ČTK.

Mladina brez pravega vodstva. »Češke Slovo« razpravlja o problemu češke mladine, ki baje že okrog 20 let nima nobenega duševnega vodstva, niti delovnega vzora. Od starih se uči le dvorezne politike in dvojnega življenja: eno, ki je javno in v soglasju z zakoni Protektorata, a drugo zasebno, ko prisluškuje Londonu, razširja vesti o neumnih dogodkih, prazna poročila itd. Višjega in življenja zmožnega vodstva pa ta mladina nima.

Dunajski Čehi se tudi še vedno uveljavljajo. Imajo še svoje časopise in svojo knjigarno, kjer je pravkar izdal J. E. Šrom knjižico: »Tri spomini na Jana Kubelika.«

Iz Slovaške

Drugo obletnico Slovaške Republike je slovaška vlada proslavila dne 11. marca z nemško-slovaško slovesnostjo na Glavnem trgu. Pred slovaško armado in Hlinkovimi gardami je bila postavljena slavnostna tribuna, na kateri je bila slovaška vlada s prezidentom monsignorom dr. Tisom, ministrskim predsednikom dr. Tuko in predstavnikom Nemcev na Slovaškem ing. Karmasinom. Navzoč je bil tudi nemški poslanik pri bratislavski vladi. Poleg slavnostnih govorov članov slovaške vlade, je govoril tudi zastopnik Nemcev ing. Karmasin, ki je povdaril zasluge Nemčije in vodje za osvoboditev Slovaške.

»Poledni list« piše: »Vojsko bo odločil vojak, letalec in mornar. Odločil jo bo z vojaškim činom.« [illegible]

Slovaška v novi red. Po vzgledu Bratislave je sedaj tudi vzhodno slovaško mesto Prešov izdalo razglas, da židje ponoči ne smejo zapuščati hiš.

Velika letalska vojna na zapadu

V teku je že davno napovedana letalska ofenziva.

Angleško vojno poročilo

Dne 16. t. m. je bil že četrti dan letalske ofenzive, ki jo je začela Anglija proti Nemčiji. Prve velike napade v okviru te ofenzive so začela angleška letala v noči na 13. t. m. na Berlin, Hamburg in Bremen. Naslednjo noč je bil izmed vseh napadenih krajev najbolj bombardiran Hamburg. V noči na 15. t. m. sta bila na vrsti Düsseldorf in Gelsenkirchen, v noči na nedeljo, dne 16. t. m. pa zopet Düsseldorf.

Razen na tu označene kraje, so metala angleška letala bombe še na več drugih krajev v Porurju in ostali Nemčiji, kjer se nahajajo tovarne orožja, umetnega bencina, letališča, ladjedelnice itd. Vselej pa so bila napadena tudi nemška oporišča v Franciji, na Holandskem in v Belgiji ter v noči na 15. t. m. tudi na Norveškem. Razen tega je trpelo tudi preskrbovališče nemških podmornic v Lorientu v Franciji.

V tednu, ki je zaključil 15. t. m. je bilo sestreljenih 42 nemških letal nad Sredozemljem pa 60. Angleži so zgubili 20 letal.

Vojna na morju

Reuter. Angleška vlada je imenovala 61 letnega generala Percyja Nobleja za poveljnika nad vsemi angleškimi zapadnimi morskimi dovoznimi poti, ki bo imel nalogo skrbeti za varnost prevozov iz Amerike v Anglijo [illegible]

Viceadmiral angleške vojne mornarice je postal Lister.

Angleška podmornica Knapper se je potopila z 42 mož posadke.

Nemško vojno poročilo

Nemške letalske sile so dne 14. t. m. z nezmanjšano silo nadaljevale svoje prodorne napade na Anglijo in znova napadle Glasgow, potem središče jeklarske industrije Sheffield, ladijske popravljalnice na reki Temzi pri Londonu ter Plymouth in Southampton, kakor tudi Leeds. Ob vzhodni obali so letala potopila dve tovorni ladji z 11.000 tonami. — Angleške bombe vržene na razne kraje v Nemčiji niso povzročile škode.

V noči na 16. marca smo kljub slabemu vremenu bombardirali London in važne cilje v južni Angliji. Drugod v Angliji smo rušili letališča in pristaniške naprave. V severni Afriki so nemška letala napadala angleške motorizirane oddelke. Na Malti smo bombardirali letališča in eno letalo sestrelili. Angleži so bombardirali Nemčijo brez škode, le v enem taborišču je bomba ranila dva francoska ujetnika.

Naši kolesarji v preteklem letu

Lep občni zbor Osrednjega društva delavskih kolesarjev v Mariboru

V nedeljo, dne 16. t. m. se je vršil v Mariboru izredno dobro obiskan in lepo uspeli občni zbor I. Delavskega osrednjega kolesarskega društva v Maribor.

Zastopane so bile vse podružnice, razen Slovenske Bistrice, ki vsled notranjih društvenih sporov ne kaže več zadovoljivega delovanja. Posebno lepo so bile zastopane podružnice iz revirjev in sicer za podružnico iz Trbovelj ss.: Šefer Matija, Zibret Ivan in Gosak Franc, iz Zagorja s. Regancin Rudolf, iz Hrastnika s. Mejač Josip in iz Litije s. Repič Jože.

Okoliška društva so bila zastopana iz Ruš po s. Maltariču Pavlu, iz Studencev po s. Plečku Ivanu in s. Pavalec Rozi, iz najmočnejše podružnice na Pobrežju pa so bili ss. Strnad Podjaveršek, Muhič, Nerat, Škrinjarjeva in Černec Ivan.

Občni zbor je otvoril najprej vsled odsotnosti predsednika s. Perka podpredsednik s. Janko Kocbek, nakar je podal tajniško poročilo s. Vampel Ivan, blagajniško s. Magdič Anton, nadzorstveno pa s. Gril Alojz. Med tem pa je že dospel prav navdušeno pozdravljen priljubljeni predsednik s. Perko, ki je poročal o delovanju društva v preteklem letu. Društvo se je moralo sicer v preteklem letu omejiti, ker so pač nastale tudi za kolesarje izredne vojne razmere, vendar so v glavnem člani ostali zvesti društvenemu programu. Upati je, da se bo v tekočem letu delo poživilo. Na predlog s. Friderika Koglerja je bil izvoljen soglasno novi odbor z dosedanjim agilnim predsednikom Perkotom na čelu. Kot delegati ostalih društev so bili izvoljeni: za Studence ss. Pauman in Plečko, za Pobrežje ss. Mimodraž in Černec, za Posavje s. Semenič iz Litije, s. Šefer iz Trbovelj in s. Mejač iz Hrastnika.

V delovni program za tekoče leto je bil sprejet sklep, da se vrši

»Kolesarski dan« v Zagorju

ob priliki proslave 15. letnice tamošnje podružnice, a približno dva meseca pozneje **»Zvezni izlet«** v Slovenske Konjice.

Pri slučajnostih so spregovorili razni sodrugi iz domačega društva in podružnic ter je zlasti s. Regancin vabil člane, da se v čim večjem številu udeleže njihove proslave 15. letnice društvenega obstoja ob priliki »Kolesarskega dne«, s. Šefer pa je izročil pozdrave sodrugov iz Trbovelj.

Lep kolesarski zbor je pozdravil s. dr. Reisman za »Delavsko Politiko« in v svojem govoru obrazložil pomen lepega kolesarskega sporta za delavstvo pri vzgoji srčne kulture, spoznavanja ožje in širše domovine in s tem čim tesnejšega povezanja delovnega človeka z domovino, narodom in državo. Čeprav se delavec med tednom dovolj navozi s kolesom na službenih potih, je potrebno, da se ravno ob nedeljah pelje v prostih urah tudi za razvedrilo v naše lepe kraje in se naužije tam tudi zabave v pošteni družbi. Naša delavska kolesarska društva vršijo torej važno kulturno in socijalno politično nalogo ter bi zaslužila več razumevanja in podpore s strani javnosti, pa tudi od javnih korporacij, ki sicer podpirajo druga društva. Trdna vez med nami pa mora bit naš delavski časopis in je zato čisto utemeljena naša težnja, da tudi med delavskimi kolesarji ne sme biti družine brez »Delavske Politike«.

Izvajanja so žela iskreno priznanje in sta bila zlasti ginjena za priznanje svojega dolgoletnega članstva najstarejša člana ss. Majcen in Peperko ter ostali zaslužni društveni častni člani.

S. Kocbek je med navzočimi nabral za **tiskovni sklad** »Delavske Politike« znesek din 131 tistih par članov, ki jih doslej še ni bilo med naročniki, pa se je tudi takoj prijavilo.

Po zboru je zborovalce s. Strnad še slikal, popoldne pa so se delegati udeležili lepega občnega zbora železničarske godbe v hotelu »Orel«, kjer jih je predsednik s. Bučar prav toplo pozdravil in se mu je zahvalil s. Šefer.

VABILO na

REDNO LETNO SKUPŠČINO

Produktivne zadruge kamnosekov za oblikovanje granita z. z o. j. v Ribnici na Pohorju,

ki se bo vršila v nedeljo, dne 6. aprila 1941 s pričetkom ob pol 9. uri dopoldne v gostilniških prostorih g. Viktorja Puhra v Ribnici na Pohorju s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnje redne skupščine.
2. Poročilo upravnega odbora o poslovanju in računskem zaključku za poslovno leto 1940.
3. Poročilo nadzornega odbora ter sklepanje o razrešnici upravnega in nadzornega odbora.
4. Volitev 3 članov upravnega odbora in 2 namestnikov.
5. Volitev 2 članov nadzornega odbora in 3 namestnikov.
6. Čitanje revizijskega poročila in sklepanje o njem.
7. Določitev najvišjega zneska, do katerega sme zadruga najeti posojilo.
8. Predlogi in pritožbe.
9. Raznoterosti.

Če skupščina ob napovedanem času ni sklepčna, se vrši pol ure pozneje druga, ki sklepa ne glede na število navzočih zadružnikov.

Upravni odbor.

VABILO na

REDNO LETNO SKUPŠČINO

»Delavskega doma«

potrošne, proizvodne in stavbene zadruge z omejenim jamstvom v Mariboru,

ki se bo vršila v četrtek, dne 10. aprila 1941 s pričetkom ob 18. uri v dvorani na Ruški c. 7 (vhod dvorišče) s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora;
2. poročilo upravnega odbora;
3. poročilo nadzornega odbora;
4. sklepanje o letnem zaključku in podelitvi razrešnice upravnemu in nadzornemu odboru;
5. izvolitev dveh izpadlih članov in enega namestnika v upravni odbor;
6. izvolitev dveh izpadlih članov nadzornega odbora;
7. predlogi in pritožbe zadružnikov;
8. raznoterosti.

Če skupščina ob napovedanem času ni sklepčna, se vrši pol ure kasneje na istem kraju druga skupščina, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih zadružnikov. (§ 35 zadr. pravil.)

Upravni odbor.

Kotiček sodružic

Sodobna dekliška vzgoja

Neverjetno je, v koliki meri se tudi še marsikatera sedanja žena peha le za enim edinim ubornim ciljem: da bi s svojo zunanjostjo vzbujala pozornost, bila privlačna za drugi spol. Kaj naj bi jo čakalo na tem potu — če ne prej, pa slej — kakor razočaranje, obupna notranja praznota in osamelost? To še celo po srečnem zakonu, ako mož umrje in si otroci drug za drugim osnujejo lastno ognjišče. Kako pa izgleda šele porazno v srcu žene, ki ni našla sreče v zakonu ali pa svojega cilja — zakona — sploh ni dosegla. Žena te vrste, ki ne zna najti utehe v sebi, v poklicu, ki se hoče nagonsko vrteti le okrog tuje, moške osi, je posebno ogrožena v »nevarnih letih«, ko pada včasih iz ene napake v drugo, iz ene zablode v drugo in se obupno smeši.

Zato je žensko gibanje že takoj spočetka v svojem vzgojnem programu postavilo zahtevo, da naj se deklice najprej in predvsem vzgajajo tako, kakor da bi sploh ne bile ženske. Vzgoja za »matere« na koncu koncev marsikdaj ni drugega kakor boj za moža, prizadevanje za privlačnost, posebno še, ako ne gre vzporedno z njo vzgoja za »očete« pri dečkih. S tako vzgojo se ustvarja z erotiko nasičeno ozračje, ki ni zdravo in ki ni nikomur v prid. Stvarna vzgoja deklic učinkuje mnogo bolj zdravo, vse čedneje in prostodušneje postane ozračje.

Sposobnost, da postaviš svoje življenje samo nase, neodvisno od drugih, je na tudi najboljše jamstvo za trajno srečo v ljubezni in v zakonu. Vsakodnevne izkušnje nam potrjujejo, da so najsrečnejši tisti zakoni, kjer sta mož in žena dve enakovredni osebnosti, če ima žena svoj poklic in svoje zanimanje. Za moža je pravo olajšanje, če žena ne išče svojega življenja in sveta zgolj v občestvu z njim. Za moža ni nič strašnejšega kakor žena, ki samo ljubi, ki v prvi vrsti ljubi in ima svoje središče v drugem človeku, ne v sebi sami. Jean Paul pravi: »Ako žena ljubi, ljubi izključno in ljubi nepretrgoma; mož pa kljub ljubezni še marsikaj opravi.« Ravno to, biti trajno ljubljen, pa pomenja za drugi del veliko breme. So žene, ki duševno izpijajo kri, se obešajo nate in te oklepajo kakor z verigami. To pa lahko spravi tistega, ki ima svoje delo in svoje središče v delu samem, v obup, posebno še, če se teh vezi zaradi neločljivosti zakona ne more rešiti.

Sodobna dekliška vzgoja mora zato naučiti bodoče žene in matere, da umevajo skupnost in našo dobo in jima verno služijo. Tak cilj je vselej vreden življenja, neglede na osebno usodo, ki je le neznaten prašek v vesolstvu.

•

Sedaj je skrajni čas za presajanje lončnic

Da je treba lončnice presajati, ve vsakdo, ki jih goji, in vendar se marsikdo rad odtegne temu delu. Po več let pusti rastlino v istem loncu, pa potem ni čuda, če rastlina hira in končno uvene. Kdaj so lončnice potrebne presaditve, spoznamo tedaj, če potegnemo rastlino iz lonca in vidimo, da so koreninice že vso zemljo na gosto prepredle in manjka sveže zemlje, pa tudi, če so koreninice bolne in nagnite. Pri lesnatih rastlinah, ki bolj počasi rastejo, zadostuje, če jih enkrat na leto presadimo. Hitro rastoče rastline, posebno take z velikimi sočnimi listi, pa moramo včasih dvakrat na leto presaditi.

Za presajanje najprimernejši in najboljši čas je pomlad. Takrat je rastlina v najbujnejši rasti in potrebuje novih hranilnih snovi za tvorbo stebla, listov in cvetja. Spomladi se koreninice rastlin hitro vrastejo v svežo zemljo in tako se zemlja ne more skisati.

Za presajanje vzamemo lonec, ki je 2—3 cm širši kakor dosedanji. Če je nov, ga prej namočimo v vodi, da se izločijo iz žgane gline vse snovi, ki so rastlini škodljive. Če je lonček že star, ga pa temeljito oribamo v vroči vodi, da uničimo alge, mah in vse drugo, kar bi pozneje lahko škodovalo rastlini. Na dnu cvetličnega lončka je odtočna luknjica, ki jo pokrijemo s črepinjo, da zemlja ne sili skozi njo, a tako, da voda lahko odteka, torej z vzboklino navzgor. Nato nasujemo za dva prsta zemlje v lonec, na njo pa posadimo rastlino, ki smo jo očistili stare skisane zemlje in ji prerahljali korenine. Ako pa je koreninic preveč, da se je naredila že cela brada, jih previdno porežemo. Korenske vence pri palmah in sličnih rastlinah lahko brez škode porežemo. Gomolje pri asparagusu (okrasnem špargelju) pa porežemo le, kolikor je neobhodno potrebno, ker ima rastlina v njih nakopičeno rezervno hrano za čas, ko ji zmanjka hranilnih snovi v zemlji. Če pa imamo bolne rastline, ki jih s presaditvijo hočemo ozdraviti, izrežemo vse nezdrave in nagnite koreninice, nasujemo okoli koreninic finega peska (mivke) in stolčenega oglja ter vsadimo rastlino v manjši lonec. Rastline z mesnatimi koreninami moramo zelo previdno presajati, ker so zelo krhke in se rade lomijo.

Prostor v loncu okoli rastline izpopolnimo z zemljo, ki jo tudi zgoraj nasujemo, a le toliko, da ostane prostor za vodo pri zalivanju. Ko smo rastlino presadili, jo temeljito zalijemo in postavimo nekam v senco. Sedaj je pa spočetka ne zalivajmo prepogosto, ker koreninice še ne morejo takoj srkati hrane. Pač pa je dobro, če rastlino večkrat na dan poškropimo z mlačno vodo. Z normalnim zalivanjem pričnemo šele tedaj, ko vidimo rastlini že na zunaj, da so se ji pričele korenine krepko razvijati.

Pripravno zemljo za lončnice dobimo, ako si dobimo težko travniško zemljo, kompost in fin rečni pesek ali mivko, nato pa te tri vrste po potrebi mešamo. Rastline z debelimi, mesnatimi koreninami, n. pr. palme, čebulnice, dracene itd. rabijo težko prst; zato dodamo manj komposta in manj mivke. Rastline z drobnimi, lasastimi koreninicami pa rabijo bolj rahlo zemljo, torej pa dodamo več komposta in mivke. Zelo lepo bodo rasle cvetice, če dodamo na škaf zemlje pest kostne moke.

Delavski pravni svetovalec

Zastaranje nadur (Prevalje)

Vprašanje: Na Muti sem bil zaposlen dalj časa v tovarni, kjer sem moral delati nadure, za katere nisem dobil zakonitega 50 odst. pribitka. Ko sem to zahteval v pisarni, so rekli, naj jim izročim plačilne listke. Jaz tega nisem hotel storiti, temveč sem jim rekel, da itak imajo zabeleženo v njihovih mezdnih knjigah, nakar so me nahrulili, da lahko tožim, a ne bom dobil ničesar. Kdaj zapade ta terjatev in kam naj se obrnem s tožbo?

Odgovor: Kakor vsaka mezda, zastara tudi terjatev za nadurno delo v 3 letih in teče zastaralna doba od dne vložitve tožbe nazaj. Če dobite ubožno spričevalo, lahko vložite tožbo tudi pri sodišču v Prevaljah na zapisnik in zahtevate, da sodišče pošlje tožbo okrajnemu sodišču v Marenbergu, ki Vam mora potem imenovati uradnega zastopnika iz vrst tamošnjega uradništva, da Vas bo zastopal, ker stanujete Vi izven okoliša tega sodišča. Lahko pa greste tudi k odvetniku. Izplačilne listke si dobro shranite, ker jih boste morali pri razpravi predložiti v dokaz opravljenih nadur.

Bolniške dajatve svojcu ob porodu (Sevnica)

Vprašanje: Sem član OUZDja nepretrgoma že 10 let. Moja žena, ki ima s svojim stricem skupaj hišo, je šla po nalogu zdravnika OUZDja na porod v bolnico. Zaradi komplikacij je bolovala v bolnišnici 69 dni. OUZD je plačal stroške bolnici le za 14 dni, za ostale dni pa zahteva bolnišnica plačilo od naju. Ali sva dolžna z ženo plačati te stroške?

Odgovor: Žena člana ima po porodu pravico do babične pomoči, zdravljenja, zdravil in pomožnih priprav za zdravljenje. Mesto teh dajatev da lahko OUZD potrebno nego v bolnišnici ali porodnišnici največ za 14 dni. Poleg tega ima pravico do pomoči za dečjo opremo po din 150 za vsakega otroka. Z znanstvenega stališča ni mogoče smatrati porod kot bolezen, vsled česar so dajatve za primer poroda samostojne in neodvisne od bolezenskih podpor. OUZD bi torej moral plačati bolnišnici še za nadaljnje 4 tedne, ki tvorijo najdaljšo dobo, tekom katere je OUZD dolžan plačevati nego v bolnišnici. V kolikor je bila Vaša žena v bolnišnici nad 6 tednov, pa morata plačati sama ali pa bo plačala občina, ako sta brez premoženja in zadostnih dohodkov. Svojec člana ima pravico do podpor le, v kolikor je brez premoženja in dohodkov, oziroma v kolikor dohodki ne zadoščajo za preživljanje. Ker ima Vaša žena hišo, čeprav samo v solastništvu s stricem, OUZD ni dolžan plačati nege v bolnišnici, ako so dohodki iz hiše toliki, da bi se Vaša žena lahko sama vzdrževala. To pa velja le za bolezenske dajatve 4 tednov, medtem Vam mora OUZD plačati najdalj 14 dnevno nego v bolnišnici zaradi poroda v vsakem slučaju.

Neprijavljen pomočnik (Trbovlje)

Vprašanje: Pri nekem mojstru v Celju sem imel v službi svojega sina kot pomočnika. Vsled pomanjkanja dela je prišel sredi januarja domov. Šele sedaj v marcu mu je mojster poslal knjigo, a odjavil ga je že 7. januarja. Pa tudi od začetka zaposlitve, ga mojster ni imel prijavljenega od septembra do novembra. Kaj lahko sin stori zaradi tega, ali se lahko ta čas naknadno vpiše?

Odgovor: Vaše navedbe so malo pomanjkljive in bi bilo bolje, da drugič pišete v pismu, kjer bi lahko ves dejanski stan podrobneje navedli. Mislimo pa, da smo Vas vseeno prav razumeli. Če je mojster sina poslal januarja domov, ne da bi mu službo odpovedal in mu je torej dal le nekak neplačan dopust, ker mu je poslal knjigo šele sedaj v marcu, ga je v smislu §a 220 obrtnega zakona le izstavil od dela in mu mora zato za ta čas plačati, tako kot bi bil v službi. Za čas, ko ga mojster ni imel prijavljenega, lahko dosežete pri združenju, da to naknadno vpišejo in štejejo v pomočniško dobo, če lahko dokažete, da je bil resnično zaposlen. V nasprotnem slučaju bi lahko sin zahteval od mojstra odškodnino za ta zgubljeni čas.

»Nič ni bolj strašnega kot gledati ignoranco (nevednost) v akciji.«
Goethe.

MALI OGLASI

Naši čitatelji kupujejo najceneje pr naših inserentih

FRANC REICHER, MARIBOR
Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnih cenah. Hitra izdelava.

Priporoča se
ŠPECERIJSKA TRGOVINA
Delavski dom r. z. z o. z.
Maribor, Frankopanova ulica 1.

OGLASI V NAŠEM LISTU IMAJO VEDNO LEP USPEH!

Vsakovrstne
ODPADKE PAPIRJA IN CUNJ
kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah
B. ŽELEZNIK
trgovina vseh vrst surovin (telefon 27-43)
Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnice: Maribor, Kopališka 29 in vogal Ptujske-Tržaške ceste (Gustinčič).

Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru
Sodna ulica štev. 20
Izvršuje vsa v grafično stroko spadajoča dela najceneje in najhitreje.

Izdaja in urejuje Adolf Jelen v Mariboru. — Tiska Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru, predstavnik V. Eržen v Mariboru.